

getrouwheid der kleuren. Matisse, Delaunay e. a. hadden hem veel van dit werk uit de handen genomen, wat hem overbleef was de toepassing van het beeldend middel en de herstelling van het Vlak.

Wat door hun voorgangers nog vaag beseft werd, wordt bij Dérain, Picasso, Le Fauconnier en Braque, — de voornaamsten der kubisten, — helder bewust: de organische eenheid der ontroering en de deeling van het vlak; het zinnebeeld der Ruimte.

Het kubisme beteekent de herstelling van den Vorm, de verovering der universeele ruimte en de toepassing van het reine beeldende middel.

Door deze nieuwe eischen aan de schilderij, als zelfstandig-beeldende uitingvorm van ons gevoel, gesteld, begon, het is waar, de gedachte min of meer het sentiment te overheerschen. Maar eene gezonde frissche gedachte is beter dan een bedorven gevoeligheid. Want inderdaad, een bedorven gevoeligheid was het kernmerk van het *décadente impressionisme*.

VI

Het kubisme sloeg uit als 'n brand, op verschillende plaatsen tegelijkertijd. Het valt niet met volstrekte zekerheid te zeggen waar het eerst. De impressionistisch-naturalistische kunstuiting, — dat is de kunstuiting, die aan toon, lijn- en luchtperspectief en kleuren-realisme alles offerde, — zag zich plotseling, in het begin der twintigste eeuw (1907) van alle zijden omringd door het kubistisch geschut. Thans na acht jaren reeds, ligt in Europa het cadaver der traditioneele kunst uiting tot voedsel der gieren.

Het bizondere kenmerk van de nieuwe beweging in de schilderkunst is, dat deze beweging, in tegenstelling met de beweging, die aan haar vooraf ging (1870) *internationaal* is. Te meenen, dat een kunstuiting, die hare kracht put uit Spanje, Italië, Frankrijk, Rusland, Duitschland, Hongarije, Engeland en Holland maar eene voorbijgaande voor-den-